

Erityisavustus kunnille maahanmuuttajien osaamiskeskustoimintaan (2018)

Hankehaku 29.10.–3.12.2018

Liite 1

Hankesuunnitelma

Hakijan tiedot

Hakija Helsingin kaupunki
Hankkeen nimi Stadin osaamiskeskus
Hakijan kokemus ja osaaminen Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä. Stadin osaamiskeskus kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan, ja se yhdistää toiminnassaan koulutuksen, kuntoutuksen ja työllistymisen palvelut helsinkiläisille aikuisille maahanmuuttajille. Stadin osaamiskeskus on ollut toiminnassa kesäkuusta 2016 alkaen.

Hankesuunnitelma

<p>Tarvekuvaus</p> <p>Stadin osaamiskeskus on toiminut reilun kahden vuoden ajan merkittävänä monialaisena koulutusta ja työllistämistä yhdistävänä palveluna helsinkiläisille yli 17-vuotiaille maahanmuuttajille. Keskus on toiminut valtakunnallisesti ja kansainvälisesti edelläkävijänä osaamiskeskusmallin luomisessa. Tulokset ovat olleet vaikuttavia ja toiminnan edelleen kehittämiseen tarvitaan lisärahoitusta. Rahoituksen avulla toimintaa voidaan laajentaa ja hyviksi havaittuja käytäntöjä levittää sekä Helsingissä että valtakunnallisesti.</p> <p>Haettavalla rahoituksella on tarkoitus kehittää ammatillisia polkuja ja omakielistä työvalmennusta ja kieli- ja kulttuuritietoisien yritys yhteistyön mallia. Ammatillisissa poluissa on tarve kohdistaa toimintaa haavoittuvimmille ryhmille ja sovittaa toimintaa entistä paremmin yhteen Uudenmaan ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa. Poluista puuttuu tällä hetkellä myös työkyvyn parantamiseen ja tukemiseen liittyvä osuus, jonka on todettu olevan tarpeen ammatillisten polkujen kohderyhmälle. Myös robotiikan ja virtuaalisuuden edelleen kehittäminen osana pedagogiikkaa on tarpeen.</p> <p>Omakieliseen työvalmennukseen ja yritys yhteistyöhön on tarve luoda yrityskumppanuusmalli yhdessä työelämän kanssa. Lisäksi on tarpeen kehittää räätälöityjä, työllistymiseen johtavia valmennuksia ja koulutuksia, jotka vastaavat erityisesti työvoimapula-alojen tarpeisiin.</p>
--

<p>Stadin osaamiskeskuksen on myös tarkoitus toimia haettavalla rahoituksella valtakunnallisen osaamiskeskusverkoston koordinoijana ja osaamiskeskustoiminnan mentorina sekä kehittää valtakunnallista osaamiskeskustoiminnan mallia.</p>
<p>Tavoitteet Ammatillisten polkujen kehittämisen tavoitteena on, että ne vastaavat entistä paremmin kohderyhmän tarpeeseen ja edistävät ja tukevat kohderyhmän nopeaa koulutukseen ja työelämään pääsyä. Yhtenä tavoitteena on robotiikan ja virtuaalisuuden kehittäminen. Omakielisen työvalmennuksen ja yritysyritysmallin kehittämisen tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuus, luoda yritys- ja työelämäkontakteja ja tukea maahanmuuttajien työelämään pääsyä ja alkuvaihetta työelämässä. Valtakunnallisen osaamiskeskustoiminnan koordinaattorina ja mentorina toimimisen tavoitteena on tukea muita perustettavia osaamiskeskuksia ja levittää osaamiskeskustoiminnan hyviä käytäntöjä.</p>
<p>Toteutustapa Stadin osaamiskeskus on ollut toiminnassa reilun kahden vuoden ajan. Hanke integroidaan osaksi jo toiminnassa olevan Stadin osaamiskeskuksen toimintaa ja Helsingin kaupungin kotoutumisen mallia.</p>
<p>Yhteistyötahot</p> <p>Muut keskeiset yhteistyökumppanit Uudenmaan TE-toimisto, vapaan sivistystyön, aikuisten perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen palveluntuottajat Helsingissä, ELY-keskus, Helsingin kaupungin eri toimialat, yritykset ja järjestöt</p>
<p>Kohderyhmä 1) yli 17-vuotiaat helsinkiläiset maahanmuuttajat 2) muiden osaamiskeskusten henkilöstö (tutustumiskäynnit, mentorointi, yhteinen kehittäminen)</p>
<p>Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden määrä (arvio) 15 työntekijää ja 500 uutta asiakasta</p>
<p>Miten hankkeen kohderyhmä osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin? Asiakkaiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin on vakiintunut käytäntö Stadin osaamiskeskuksessa. Kohderyhmän osallistumiseen on hyödynnetty asiakaskuunteluita. Niitä on tehty useita osaamiskeskuksen tähänastisen toiminnan aikana, ja niihin on osallistunut noin 15 asiakasta/ryhmä. Asiakaspalautteen perusteella esimerkiksi ammatillisten polkujen kestoja on henkilökohtaistettu ja jokaisen asiakkaan kohdalla osaamiskeskuksen asiakkuus aloitetaan osaamiskartoituksella. Sekä opiskelija-asiakkaita että työelämäasiakkaita on kuultu ja toimintaa kehitetty sen mukaisesti. Asiakaskuuntelukonseptia hyödynnetään myös jatkossa kaksi kertaa vuodessa tehtävillä kyselyillä.</p> <p>Stadin osaamiskeskuksen toiminnan kehittäminen ja laajentaminen on osa Helsingin kotouttamisohjelmaa ja maahanmuuttajien kehittämissuunnitelmaa, jota valmisteltiin osallistavien menetelmin. Yhteensä 350 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ammattilaista ja yhteistyökumppania osallistui maahanmuuttajien kehittämissuunnitelman ja kotouttamisohjelman</p>

<p>valmisteluun yhteiskehittämisen työpajoissa vuonna 2017. Yksi kokonaisuus koski ammatillista koulutusta, työtä ja osaamisen kehittämistä. Osallistujissa oli myös opiskelijoita, yhteistyökumppaneita, maahanmuuttajajärjestöjä ja yrityksiä. Prosessin tuloksena saatiin noin 100 kehittämisideaa, joista lopulliseen suunnitelmaan päätyi 28 toteuttamiskelpoista.</p>
<p>Aikataulu 1.1.2019–31.12.2019</p>
<p>Tulokset Vuosittain Stadin osaamiskeskuksessa alkaa noin 1200 uutta asiakkuutta ja päättyy saman verran. Stadin osaamiskeskuksen asiakkuuden aikana tuetaan sekä työllistymisen että koulutuksen mahdollistumista, mutta selvitetään myös toimeentulon, asumisen, terveydenhuollon ynnä muita tärkeitä kysymyksiä, joilla parannetaan asiakkaan osallisuutta ja elämänlaatua. Tuloksena tähän asti on ollut, että asiakkaista noin 50 % ohjautuu tutkintotavoitteiseen koulutukseen ja 25% työelämään. Sama tavoite säilyy edelleen.</p> <p>Rahoitettavalla toiminnalla on myös valtakunnallista vaikutusta. Stadin osaamiskeskus toimii valtakunnallisen osaamiskeskustoiminnan koordinaattorina ja mentorina.</p>
<p>Tulosten hyödyntäminen Tulokset ovat osa moniammatillista yhteistyötä. Työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön eri palveluiden yhteensovittaminen ja rikastaminen muulla rahoituksella rakentaa uutta kotoutumisen ja työllistämisen mallia Helsinkiin ja myös muualle Suomeen. Hyviä käytäntöjä levitetään esimerkiksi tutustumiskäyntien aikana ja yhteisen kehittämisen keinoin.</p>
<p>Mitä tiedonkeruumenetelmiä/ mittareita tullaan käyttämään hankkeen tulosten osoittamiseksi? Stadin osaamiskeskuksessa on oma asiakashallintajärjestelmä (Primus), jonka kautta voidaan seurata asiakkaitten polkuja ja toiminnan vaikuttavuutta. Lisäksi käytetään TE-toimistojen URA-järjestelmää ja sosiaali- ja terveystoimialan ATJ-järjestelmää. Stadin osaamiskeskuksen asiakashallintajärjestelmään kuvataan asiakkaan taustatiedot ja kotoutumisen ja työllistymisen polku asiakkuuden aikana.</p> <p>Lisäksi kehittämissuunnitelman toteuttamisen osana seurataan ulkomaalaistaustaisten tasa-arvoiseen kouluttautumiseen ja kotoutumiseen liittyviä ilmiöiden kehittymistä pidemmällä aikavälillä. Indikaattoreita ovat muun muassa yhteishaussa ilman koulutuspaikkaa jääneiden osuus peruskoulun sijaintikunnan ja äidinkielen mukaan, toisen asteen tutkintoa suorittavien 16 - 18-vuotiaiden osuus äidinkielen ja sukupuolen mukaan lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa, suomalaistaustaisten ja toisen polven perusasteen jälkeisten tutkinnon suorittaneiden määrä väestöstä, koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuoret ikäluokittain äidinkielen ja sukupuolen mukaan sekä työllisten osuus tutkinnon suorittaneista vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen koulutuksen järjestäjän mukaan.</p>
<p>Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettävien avustusten yleisiin perusteisiin? Ammatillisen polun aikana tapahtuva ohjaus, kielen ja ammatin rinnakkain opiskelu ja osaamisen vahvistaminen edistää ja nopeuttaa maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyyspolkuja ja tekee maahanmuuttaja-asiakkaan etenemisestä joustavaa. Tätä tukee myös polkujen aiempaa huolellisempi yhteensovittaminen TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Ammatillisten polkujen yhteydessä kehitetään myös robotiikkaa kielenopettajan ja kuraattorin työvälineinä ja virtuaalipajoja opiskelun tukena ja yksilöllisen oppimisen menetelmänä. Ammatilliset polut edistävät yhdenvertaisuuden ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista, sillä tavoitteena on kohdentaa polkuja haavoittuvimmille ryhmille ja polkujen osaksi on tarkoitus tuoda työkyvyn parantamisen, tukemisen ja ylläpidon elementtejä.</p> <p>Myös omakielinen valmennus ja yritysyhteistyö edistävät maahanmuuttajan mahdollisuuksia nopeaan työllistymiseen. Valmennuksen ja kieli- ja kulttuuritietoisien yrityskumppanuusmallin kehittäminen tukee maahanmuuttajan pääsyä työelämään ja alkuvaihetta työelämässä. Kehitettävät</p>

<p>toiminnot helpottavat myös osaavan työvoiman saatavuutta.</p> <p>Rahoitettava toiminta tapahtuu yhteistyössä kunnan, TE-hallinnon ja oppilaitosten kesken ja yhteistyötä tehdään myös muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. Stadin osaamiskeskuksen palvelut toteutetaan yhteistyössä Uudenmaan TE-toimiston, Helsingin kaupungin eri toimialojen sekä eri oppilaitosten kanssa, yritysten ja järjestöjen kanssa. Toimintoja yhteensovitetaan ainakin Espoon osaamiskeskuksen kanssa ja tavoitteena on toimia valtakunnallisena osaamiskeskustoiminnan mentorina.</p> <p>Rahoitettavalle toiminnalle on laadittu toteutussuunnitelma ja toteutumista ja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan toteutuksen aikana. Asiakkaiden polkuja ja toiminnan vaikuttavuutta seurataan useilla eri järjestelmillä ja mittareilla.</p>
Muuta

Talousarvio

Kustannusarvio

	2018-2019 €
Henkilökulut suomi toisena kielenä -opettaja/ohjaava opettaja, 6 henkilötyövuotta ammatillinen opettaja, 4 henkilötyövuotta yrittäjyyden opettaja, 2 henkilötyövuotta työelämävalmentaja, 4 henkilötyövuotta yrityskoordinaattori, 1 henkilötyövuosi valtakunnallinen neuvonta, mallintaminen ja palvelumuotoilu 1 henkilötyövuosi	1 080 000
Toimitilakulut	
Ulkopuoliset palvelut erityinen tuki ostopalveluna	150 000
Muut matkat tulkkaus- kulut	80 000
Yhteensä	1 310 000

Rahoitussuunnitelma

	2018-2019 €
TEMiltä haettava avustus	917 000
Oma rahoitus	393 000
Muu julkinen rahoitus	
Yksityinen rahoitus	
Muu rahoitus	

Yhteensä	
<i>Haetun avustuksen osuus prosentteina</i>	70%